

İstanbul Sanayi Odası Basın Bülteni

İSO Başkanı Bahçivan: “İş davalarında amaç adaleti sağlamak olmalı”

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, Türkiye'nin kapsamlı bir reform dönemini başlattığı bu dönemde, aynı zamanda yargı sisteminin iyileştirilmesiyle hızlı ve etkin bir hukuk sisteminin kurulmasına ihtiyaç duyulduğunu söyledi.

Bahçivan: “Türkiye sanayisinin dünya rekabeti açısından işçi ve işveren eşit şartlar ve eşit haklar altında amaç birliği içinde çalışmalı. İşverenler davalarda haksız kabul edilerek zarara uğrattılıyor. İş davalarında amaç popülist yaklaşımla tek tarafı korumak değil adaleti sağlamak olmalıdır.”

Bahçivan: “Tahkim, arabuluculuk, hakem-bilirkişilik gibi hukuki inovasyon olarak tanımlanabilecek alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri yaygınlaştırılmalı. Sanayi ve Ticaret Odaları, kurulması planlanan Bilirkişilik Kurulları'nda yer almalı.”

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi ocak ayı olağan toplantısı, “Ekonomimiz ve Sanayimiz Açısından Yargı Sisteminin İyileştirilmesi ile Hızlı ve Etkin Bir Hukuk Sisteminin Önemi” ana gündemi ile gerçekleştirildi. İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıya, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ konuk olarak katıldı.

Bahçivan konuşmasında, Türkiye'nin kapsamlı bir reform dönemini başlattığı bu dönemde, aynı zamanda yargı sisteminin iyileştirilmesiyle hızlı ve etkin bir hukuk sisteminin kurulmasına ihtiyaç duyulduğunu söyledi. Çinli filozof Konfüçyüs'ün, “Adalet kutup yıldızı gibi yerinde durur ve geri kalan her şey onun etrafında döner” veciz sözünü hatırlatan Bahçivan, “Ülkemizin son yıllarda yaşadığı büyük toplumsal ve ekonomik değişim, yargı alanına yönelik bir reformu öncelikli ihtiyaç haline getirmiştir. Hükümetimiz tarafından açıklanan “Yargı Reformu Stratejisi” umut verici bir gelişme. Yargı Reformu Strateji Belgesi'ndeki beş temel hedef olan yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının güçlendirilmesi, hesap verilebilirlik ve şeffaflığın artırılması, yargının daha hızlı ve verimli çalışmasının temini, insan odaklı sistemin geliştirilmesi ve özgürlükleri koruyan yaklaşımın hakim kılınması çok önemli” dedi.

İşveren davalarda haksız bulunarak zarara uğrattılıyor

İşçi-işveren ilişkileri ve çalışma hayatı ile ilgili hukuki sorunlarına değinen Bahçivan, iş davalarının çoğunlukla işveren aleyhine sonuçlandığını, yargıçların, “güçlü karşısında güçsüzün korunması” ilkesinden yola çıkarak çalışanı koruma eğiliminde olduğunu dile getirdi. Geleneksel noktada işverenlerin davalarda yüzde 99 haksız kabul edilerek zarara uğrattıldığını,

kanuni düzenlemelerin sadece işçi lehine esnetildiğini ve kamu vicdanının rahatsız edildiğini vurgulayan Bahçivan, şunları söyledi:

“Ülkemiz sanayinin dünya rekabeti içinde yerini alması için, işçinin de işverenin de eşit şartlar ve eşit haklar altında, amaç birliği içinde çalışması büyük bir önem taşımaktadır. Davalarda amaç popülist yaklaşımla tek tarafı korumak değil adaleti sağlamak olmalıdır. Çalışanların ücret alacakları ile kıdem ve ihbar tazminatlarına dair kanunda öngörülen zamanaşımı süreleri de çok uzun, bunun iki yıl ile kısıtlanması gerekmektedir. Yine son yıllarda iş davalarının sayısındaki artış, çalışma huzur ve barışını zedelerken işletmelerin verimliliğini olumsuz etkilemektedir. İş kanunu tasarısında, iş uyuşmazlıklarında dava açmadan önce “arabulucuya” başvurmanın zorunlu kılınması son derece olumlu bir gelişmedir. Ayrıca gelişmiş ülkelerdeki esnek çalışma modellerinin ülkemizde uygulanamaması önemli bir sorun. Mahkemeler, ‘alt işverenlik uygulamasına işverenin muvazaalı işlemidir’ anlayışıyla bakıyor. Tarafların iradesine uygun olarak kurulan belirli süreli iş sözleşmelerinin dahi geçersiz kabul edilmesi, yeni istihdam şekilleri yaratılmasını engellemektedir.”

Hukuki inovasyon olan alternatif yöntemler yaygınlaşmalı

Bahçivan, tahkim, arabuluculuk, hakem-bilirkişilik gibi hukuki inovasyon olarak tanımlanabilecek alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin yaygınlaştırılması gerektiğini söyledi. Bahçivan, “Hakem, Bilirkişi, Ekspertiz Listeleri Yönetmeliği gereği Sanayi ve Ticaret Odaları kendi bilirkişi listelerini oluşturmaktadır. Bu sebeple Sanayi ve Ticaret Odaları, kurulması planlanan Bilirkişilik Kurulları’nda yer almalıdır” önerisinde bulundu.

Bahçivan’ın diğer konulara ilişkin önerileri maddeler halinde şu şekilde oluştu:

- ✓ Belli bir meblağın altındaki ticari uyuşmazlıklarda tahkimin zorunlu tutulması sağlanmalıdır.
- ✓ Davaların uzun sürmesi sorunu karşısında, yasal altyapısı 2004 yılında oluşturulan İstinaf Mahkemeleri’nin, Temmuz 2016 itibariyle hayata geçirilecek olması umut vericidir.
- ✓ İhtisas Mahkemeleri, uzman hakimlerin davaları daha doğru ve bilirkişiye gitmeden en kısa sürede çözebileceği sistem olarak görülmeli ve uygulaması geliştirilerek yaygınlaştırılmalıdır.
- ✓ Türkiye’de iflas ertelemesinde süre kısıtının ortadan kaldırılması, AB uyum sürecinde uygulanan düzenlemeler dikkate alınarak kanunlaştırılması, şirket mağduriyetlerini ortadan kaldıracak önemli bir adım olacaktır. Bu çerçevede konunun uzmanı kayyum atamalarının yapılması, kötü niyetli eylemlerin önlenmesi amacıyla Odalar tarafından belirlenecek konunun uzmanı bilirkişilerin de yetkilendirilmesi gerekmektedir.
- ✓ Odalar tarafından seçilecek “Fahri Hakimlerin” atanması için gerekli düzenlemelerin yapılması elzemdir.
- ✓ Devlet, şirket gibi hareket ederek işlemlerde bulunmakta, borçlanmaktadır. Devlet mallarının haczedilememesi gibi kanundan doğan kısıtlar nedeniyle alacağını tahsil edemeyen işyerleri zor duruma düşmekte ve iflasa kadar gidebilmektedir. Devlet kurumlarının herhangi bir satın alma yapması halinde, ayırım yapılmaksızın devletin de özel sektöre benzer bir yaptırıma tabi tutulması gerekmektedir.

- ✓ İdari yargıda kararların geç alınması, yürütmenin durdurulması kararlarının geç verilmesi veya hiç verilmemesi nedeni ile telafi edilemez zararlar oluşmaktadır. Bu zararların önlenmesi amacıyla yürütmeyi durdurma talebinde bulunulduğu tarih itibariyle, hakimin kararını vereceği süre sonuna kadar yürütmeyi durdurma hükmü verilmiş gibi işlem yapılmasının sağlanması gerekmektedir.
- ✓ İcra takibine itiraz maddeleri yeniden düzenlenerek belgesiz ve mesnetsiz itirazın geçersiz olacağı eklenmelidir.
- ✓ İcra sisteminin özelleştirilmesi veya sistemin hızlı şekilde işlemesi için farklı çalışmalar ve çözüm önerileri üretilmelidir.